

knyttet til gennemførelsen af det grundlovsforslag, som blev forkastet i 1939. Med hensyn til ministrenes strafansvar gælder reglerne i borgerlig straffelov, navnlig dennes kapitel 16 om forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv; om deres erstatningsansvar gælder de almindelige erstatningsregler.

I oktober 1959 nedsatte regeringen en kommission til nærmere undersøgelse og overvejelse af problemerne i forbindelse med ministrenes ansvarlighed. Kommissionen afgav betænkning i maj 1962. Et flertal bestående af 12 af kommissionens 13 medlemmer fandt det rigtigst ikke at søge en særlig ministeransvarlighedslov gennemført. Under folketingets åbningsdebat i oktober 1962 erklærede regeringen sig imidlertid villig til at medvirke til, at et forslag til en særlig lov om ministres ansvar blev forhandlet, og til, at en sådan lov blev gennemført, hvis et juridisk holdbart og forsvarligt grundlag kunne findes. I december 1962 fremsatte medlemmer af partierne venstre og det konservative folkeparti forslag til en ministeransvarlighedslov. Et sådant forslag fremsattes desuden i marts 1963 af medlemmerne af partiet de uafhængige. Disse forslag blev undergivet 1. behandling i folketinget og forhandlet i et folketingsudvalg, der imidlertid ikke nåede at afslutte sit arbejde inden folketingsårets udløb. Under forslagernes behandling har deres udformning givet anledning til forskellige indvendinger.

På grundlag af de forhandlinger, der har fundet sted i folketinget og i det nævnte folketingsudvalg, har regeringen fundet det rigtigst at udarbejde et forslag til lov om ministres ansvar.

Forslagets bestemmelser har ligesom reglerne i de tidligere lovforslag i et vist omfang måttet udformes som henvisninger til regler i straffeloven og den almindelige erstatningsret, men bortset herfra tilsigtes det ved loven at give udtømmende regler om ministrenes retlige ansvar.

Ved forslagets udformning er der under hensyn til den almindelige forfatningspolitiske udvikling lagt særlig vægt på spørgsmålene vedrørende ministrenes ansvar som forvaltningschefer og ansvaret for deres virksomhed over for folketinget.

Forslagets § 1 angiver lovens område, §§ 2-7 omhandler ministres strafansvar, medens § 8 vedrører deres erstatningsansvar.

Til § 1.

Bestemmelsen angiver lovens område som ministres ansvar for deres embedsførelse. Denne angivelse svarer til den, der indeholdes i grundlovens § 16,

2. pkt., hvorefter „Rigsretten påkender de mod ministrene for deres embedsførelse anlagte sager“.

Til § 2.

Det bestemmes i § 2, at borgerlig straffelovs almindelige del, d. v. s. kapitlerne 1-11, finder anvendelse med hensyn til ministres ansvar for deres embedsførelse. Herved henvises bl. a. til straffelovens regler om ansvar for forsøg på og medvirken til strafbare forhold og om de straffetretlige retsfølger og disses nærmere fastsættelse.

Bestemmelsen i forslagets § 2 er for så vidt overflødig, som borgerlig straffelovs § 2 bestemmer, at straffelovens kapitler 1-11 finder anvendelse på alle borgerlige strafbare forhold, medmindre andet er bestemt. Når det dog er anset for rigtigst at medtage bestemmelsen, har det sammenhæng med det i de indledende bemærkninger anførte synspunkt, hvorefter den særlige ministeransvarlighedslov — gennem selvstændige eller henvisende bestemmelser — udtømmende bør angive betingelserne for ministres ansvar. Det er endvidere lovteknisk hensigtsmæssigt at medtage bestemmelsen, idet denne har karakter af en hovedregel, med hensyn til hvilken der i de følgende paragraffer foretages visse præciseringer og mindre afvigelser. Hertil kommer, at forslagets henvisning til straffelovens almindelige del i en speciel henseende betyder en klargørelse af gældende ret; det har været anset for tvivlsomt, om ansvaret for medvirken ved en kongelig beslutnings tilblivelse alene påhviler den minister, der har kontraseret beslutningen, eller også omfatter ministre, der har medvirket ved beslutningens tilblivelse på anden måde; den sidstnævnte opfattelse fastslås nu klart ved forslagets henvisning til straffelovens almindelige del og dermed til lovens § 23 om medvirken, hvorefter den for en lovovertrædelse givne straffebestemmelse omfatter „alle, der ved tilskyndelse, råd eller dåd har medvirket til gerningen“.

Til § 3.

Bestemmelsen vedrører det ovenfor berørte spørgsmål om ministres ansvar for medvirken til andre handlinger.

For så vidt angår spørgsmålet om ansvar for medvirken til kongens og andre ministres handlinger, bygger forslaget på den opfattelse, at dette spørgsmål bør løses efter straffelovens almindelige regler om medvirken, hvortil forslagets § 2 som nævnt henviser. I denne henseende er forslaget i hovedsagen i overensstemmelse med tidligere forslag. Ministeransvarlighedsloven af 1939 indeholdt